

Khảo sát hàm số bậc nhất $y = f(x) = ax^2 + bx + c$ (V1)

Khảo sát hàm số bậc nhất $y = f(x) = ax^2 + bx + c$ ($a \neq 0$):

TXĐ : $D = \mathbb{R}$.

Tọa độ đỉnh I $(x_I; y_I)$ $\begin{cases} x_I = \frac{-b}{2a} \\ y_I = \frac{-\Delta}{4a} \end{cases}$

Trục đối xứng : $x = \frac{-b}{2a}$

Tính biến thiên :

- $a > 0$ hàm số nghịch biến trên $(-\infty; -b/2a)$. và đồng biến trên khoảng $(-b/2a; +\infty)$
- $a < 0$ hàm số đồng biến trên $(-\infty; -b/2a)$. và nghịch biến trên khoảng $(-b/2a; +\infty)$

bảng biến thiên :

$a > 0$:

x	$-\infty$	$x_I = \frac{-b}{2a}$	$+\infty$
y	$+\infty$	y_I	$+\infty$

$a < 0$:

x	$-\infty$	$x_I = \frac{-b}{2a}$	$+\infty$
y	$-\infty$	y_I	$-\infty$

Bảng giá trị : (cho 5 giá trị)

x	x_1	x_2	x_I	x_3	x_4
y	...	...	y_I	...	...

Khảo sát hàm số bậc nhất $y = f(x) = ax^2 + bx + c$ (V1)

Giải bài tập mẫu :

I. Dạng khảo sát sự biến thiên và vẽ đồ thị hàm số :

Bài 2 trang 49 SGK CB : lập bảng biến thiên và vẽ đồ thị hàm số :

$$a) y = 3x^2 - 4x + 1 \quad d) y = -x^2 + 4x - 4$$

Giải.

a) $y = 3x^2 - 4x + 1$ với $a = 3$; $b = -4$; $c = 1$

TXĐ : $D = \mathbb{R}$

Tọa độ đỉnh I : $x_I = \frac{-b}{2a} = \frac{-(-4)}{2.3} = \frac{2}{3} \Rightarrow y = 3\left(\frac{2}{3}\right)^2 - 4 \cdot \frac{2}{3} + 1 = \frac{-1}{3} \Rightarrow I\left(\frac{2}{3}; \frac{-1}{3}\right)$

Trục đối xứng : $x = \frac{2}{3}$

Bảng biến thiên :

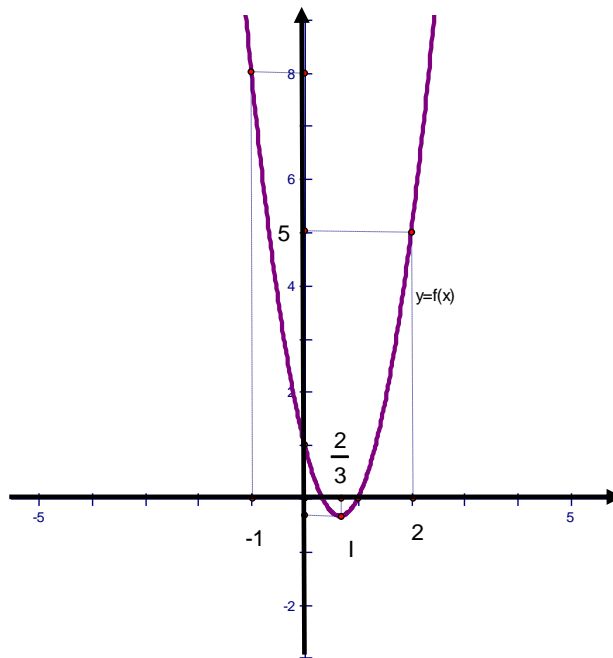
$a = 3 > 0$

x	$-\infty$	$x_I = \frac{2}{3}$	$+\infty$
y	$+\infty$	$\frac{-1}{3}$	$+\infty$

Bảng giá trị :

x	-1	0	$\frac{2}{3}$	1	2
y	8	1	$\frac{-1}{3}$	0	5

vẽ đồ thị :

Khảo sát hàm số bậc nhất $y = f(x) = ax^2 + bx + c$ (V1)

d) $y = -x^2 + 4x - 4$ với $a = -1$; $b = 4$; $c = -4$

TXĐ : $D = \mathbb{R}$

Tọa độ đỉnh I : $x_I = \frac{-b}{2a} = \frac{-4}{2 \cdot (-1)} = 2 \Rightarrow y = -2^2 + 4 \cdot 2 - 4 = 0 \Rightarrow I(2; 0)$

Trục đối xứng : $x = 2$

Bảng biến thiên :

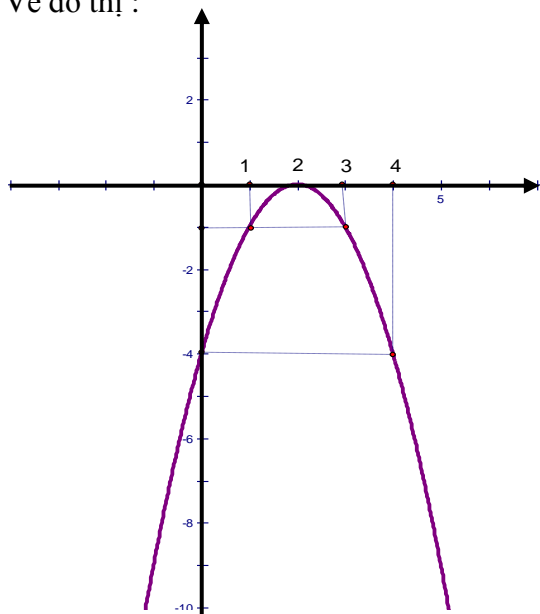
$a = -1 < 0$

x	$-\infty$	2	$+\infty$
y		0	
	$-\infty$		$-\infty$

Bảng giá trị :

x	0	1	2	3	4
y	-4	-1	0	-1	-4

Vẽ đồ thị :

II. Dạng xác định hệ số a, b, c :

BÀI 1 : Cho hàm số $y = f(x) = ax^2 + 2x - 7$ (P). Tìm a để đồ thị (P) đi qua A(1, -2)

GIẢI.

Ta có : $A(1, -2) \in (P)$, nên : $-2 = a \cdot 1^2 + 2 \cdot 1 - 7 \Leftrightarrow a = 3$

Vậy : $y = f(x) = 3x^2 + 2x - 7$ (P)

Khảo sát hàm số bậc nhất $y = f(x) = ax^2 + bx + c$ (V1)

BÀI 2 : Cho hàm số $y = ax^2 + bx + 3$ (P). tìm phương trình (P) biết : (P) đi qua hai điểm A(1, 0) và B(2, 5).

GIẢI.

Ta có : $A(1, 0) \in (P)$, nên : $0 = a + b + 3 \Leftrightarrow a + b = -3$ (1)

$B(2, 5) \in (P)$, nên : $5 = 4a + 2b + 3 \Leftrightarrow 2a + b = 1$ (2)

Từ (1) và (2), ta có hệ :

$$\begin{cases} a + b = -3 \\ 2a + b = 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = 4 \\ b = -7 \end{cases}$$

vậy : $y = 4x^2 - 7x + 3$ (P)

BÀI 3 : Cho hàm số $y = f(x) = ax^2 + bx + c$ (P). Tìm a, b, c để đồ thị (P) đi qua A(-1, 4) và có đỉnh S(-2, -1).

GIẢI.

Ta có : $A(-1, 4) \in (P)$, nên : $4 = a - b + c$ (1)

$S(-2, -1) \in (P)$, nên : $-1 = 4a - 2b + c$ (2)

(P) có đỉnh S(-2, -1), nên : $x_S = \frac{-b}{2a} \Leftrightarrow 4a - b = 0$ (3)

Từ (1), (2) và (3), ta có hệ :

$$\begin{cases} a - b + c = 4 \\ 4a - 2b + c = -1 \\ 4a - b = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = 5 \\ b = 20 \\ c = 19 \end{cases}$$

Vậy : $y = f(x) = 5x^2 + 20x + 19$ (P)

III. Sự tương giao giữa Parabol (P) và đường thẳng (d) :

Bài 1 : cho Parabol (P) : $y = x^2 + 2x + 5$ và đường thẳng (d) : $y = 5x + 3$. tìm tọa độ giao điểm của (P) và (d).

GIẢI.

Khảo sát hàm số bậc nhất $y = f(x) = ax^2 + bx + c$ (V1)

Phương trình hoành độ giao điểm của (P) và (d) :

$$x^2 + 2x + 5 = 5x + 3$$

$$\Leftrightarrow x^2 - 3x + 2 = 0$$

$$\Leftrightarrow x_1 = 1 \vee x_2 = 2$$

- khi $x_1 = 1 \Rightarrow y_1 = 5.1 + 3 = 8 \Rightarrow A(1; 8)$
- khi $x_1 = 2 \Rightarrow y_1 = 5.2 + 3 = 13 \Rightarrow B(2; 13)$

Vậy : (d) cắt (P) tại A(1; 8) và B(2; 13).

BÀI 2 : cho hàm số bậc hai : $y = f(x) = x^2 + 2mx + 2m - 1$ (P_m). đường thẳng (d) : $y = 2x - 3$

1. khi $m = 2$. Khảo sát và vẽ đồ thị của hàm số (P) và (d).
2. Tìm m để (P_m) tiếp xúc (d).

GIẢI.

1. Học SINH tự giải.
2. Phương trình hoành độ giao điểm của (P) và (d) :

$$x^2 + 2mx + 2m - 1 = 2x - 3$$

$$\Leftrightarrow x^2 + 2(m - 1)x + 2m + 2 = 0 (*)$$

$$\Delta' = (m - 1)^2 - (2m + 2) = m^2 - 4m - 1$$

(P_m) tiếp xúc (d) khi (*) có nghiệm kép. nên : $\Delta' = 0$

$$m^2 - 4m - 1 = 0$$

$$\Leftrightarrow m_{1,2} = 2 \pm \sqrt{5}$$

vậy : $m = 2 \pm \sqrt{5}$